

KANTL-COLLOQUIUM

“DE POSITIE VAN HET NEDERLANDS IN HET HOGER ONDERWIJS”

DONDERDAG 10 DECEMBER 2015 IN HET ACADEMIEGEBOUW, KONINGSTRAAT 18 TE GENT

ABSTRACTS

Taal, rechtvaardigheid en de toekomst van het hoger onderwijs in Europa

Philippe van Parijs, Université Catholique de Louvain

In mijn boek, *Taal en rechtvaardigheid voor Europa en de wereld* (Lannoo, 2015), verdedig ik de stelling dat de verspreiding van het Engels als Europese lingua franca dringend nodig is, dat de adoptie van het Engels als lingua franca tot drie vormen van rechtvaardigheid leidt en dat het taalterritorialiteitsprincipe van cruciaal belang is om een van die drie vormen van rechtvaardigheid aan te pakken. Wat volgt hieruit voor de rol van de verschillende talen in het Europese hoger onderwijs van de 21ste eeuw?

German or English for German Universities? Abstract of Contribution to KANTL- Colloquium in Gent on 10 December 2015

Ulrich Ammon, Universität Duisburg-Essen

The choice of language(s) for research and teaching at universities of the German speaking countries is similar to that in the Dutch speaking countries. Flanders resembles Austria or rather even Switzerland, if one sees German and Dutch as pluricentric languages, but my contribution (presented by PowerPoint) will focus on Germany whose language challenges are similar enough to those of Flanders to deserve a comparison.

While the KANTL questions for the present colloquium aim at the near future (as those of 2010 did), long-term perspectives should not be entirely ignored, though they may remain highly speculative. Is there any hope that relatively small (though still highly modernized/ *ausgebaute*) languages like Dutch or German can be maintained as reasonably fully developed languages of science - at least for the humanities, the social sciences and the applied natural sciences/ technologies - in a highly globalized world with a single prevalent global language, i.e. a sort of English? Under which conditions can this be realistically expected? Though the positive or negative answer to this question seems to have no immediate effects on short-term language planning the accompanying attitudes may entail divergent momentums.

The three questions KANTL asks for the Colloquium could quite analogously be asked with respect to German and the German-speaking countries. The institutions which try to plan and steer language choice in Germany have in fact touched on them, though in somewhat different wording. I will present the most prominent and perhaps influential proposals in my contribution,

especially "Deutsch als Wissenschaftssprache - Gemeinsame Erklärung der Präsidenten von AvH, DAAD, Goethe-Institut und HRK" (www.goethe.de/lhr/prj/diw/dos/de7753902.htm).

I will also show, however, that these and other recommendations - they cannot be more than that! - have had and could have only limited effects on actual facts at the tertiary educational and scientific institutions. Thus, the number of study programmes in English has expanded to now nearly 1,700 in recent years, which is not quite in line with the recommendations from "above" (cf.: www.daad.de/deutschland/studienangebote/international-programs/en/). This development seems also not to be compatible with valid regulations which still require reasonably good knowledge of German for most study programmes at German universities (www.kmk.org/fileadmin/veroeffentlichungen_beschluesse/2004/2004_06_25_RO_DT.pdf). The paper will try to illuminate various difficulties and suggest amelioration. Its theoretical basis is the speaker's recent book (2015) *Die Stellung der deutschen Sprache in der Welt*. Berlin/ Boston/ München: W. de Gruyter, especially pp. 519-698 (link to flyer and table of contents: www.ulrichammon.de/resources/Stellung_der_deutschen_Sprache.pdf).

Over rebellen en rendement. Taalkwesties in de universitaire opstand tegen het marktdenken

Casper Thomas, De Groene Amsterdammer

Op 25 februari 2015 werd het Maagdenhuis, de bestuurszetel van de Universiteit van Amsterdam, bezet door studenten die diep ontevreden waren over de koers van hun universiteit. De UvA, zo luidde de klacht, was een bedrijf geworden waar de taal van de markt klonk, in plaats van die van de verbeelding. Wetenschappers sloten zich aan en de protestbeweging verspreidde zich naar andere universiteiten, in Nederland en daarbuiten. Tot aan de dramatische ontruiming zes weken later was het Maagdenhuis een kokende ketel waaruit ideeën opborrelden voor een nieuw type universiteit. Taalkwesties speelden een belangrijke rol in dit denken over universiteit en samenleving. De protesten toonden een botsing in vocabulair tussen universitair bestuur en academische gemeenschap.

Casper Thomas is redacteur bij De Groene Amsterdammer. Onlangs verscheen zijn boek *Competente Rebellen. Hoe de universiteit in opstand kwam tegen het marktdenken*.